

UZASADNIENIE

do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zakresu analizy zagrożeń wynikających z działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące oraz formy przedstawiania wniosków z analizy zagrożeń (RD80)

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 86g ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1792 oraz z 2020 r. poz. 284), zwanej dalej „ustawą”.

Potrzeba wydania przedmiotowego rozporządzenia wynika z nowelizacji ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, dokonanej ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. poz. 1593 oraz z 2020 r. poz. 284).

Przepisy rozporządzenia znajdują zastosowanie dla jednostek organizacyjnych wykonujących działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące zaliczoną do I, II III lub IV kategorii zagrożeń zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy. Przeprowadzenie kompleksowej analizy zagrożeń jest niezbędnym elementem planowania awaryjnego we wszystkich działalnościach związanych z narażeniem na promieniowanie jonizujące.

Projekt rozporządzenia określa zakres prowadzenia analizy zagrożeń oraz formę przedstawiania wniosków wynikających z tej analizy. W dotychczasowym stanie prawnym brak było przepisów regulujących zakres analizy zagrożeń wynikających z działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące. Obowiązujące do 22 września 2019 r. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie planów postępowania awaryjnego w przypadku zdarzeń radiacyjnych (Dz. U. poz. 169) przewidywało jedynie we wzorze zakładowego planu postępowania awaryjnego i we wzorze wojewódzkiego planu postępowania awaryjnego konieczność zawarcia w tych planach zwięzłych opisów potencjalnych sytuacji awaryjnych. Na potrzeby sporządzenia ww. planów analiza zagrożeń musiała być przeprowadzana, ale obowiązek jej przeprowadzenia oraz zakres nie były określone w przepisach.

W § 2 projektu rozporządzenia zostały zawarte wymagania dotyczące zakresu analizy zagrożeń dla jednostek wykonujących działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące, z wyjątkiem jednostek o których mowa w art. 86d ust. 6 ustawy. Projekt rozporządzenia w § 2 pkt 1 zakłada, że zawartość analizy zagrożeń prowadzonej przez jednostkę organizacyjną zaliczoną do III kategorii zagrożeń obejmuje ocenę maksymalnych potencjalnych skutków zdarzenia radiacyjnego, ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia

zdarzeń radiacyjnych wraz z możliwościami przeciwdziałania ich wystąpieniu oraz ocenę potencjalnego wpływu niekorzystnych zdarzeń o charakterze nieradiacyjnym na możliwość wystąpienia zdarzenia radiacyjnego w jednostce. Przepis § 2 pkt 2 projektu wprowadza wymagania dla zakresu prowadzenia analizy zagrożeń w jednostce wykonującej działalność zaliczoną do IV kategorii zagrożeń. Przedmiotowy zakres obejmuje wymagania określone dla działalności zaliczonych do III kategorii zagrożeń wraz z oceną prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzeń radiacyjnych poza siedzibą jednostki organizacyjnej. Zakres analizy zagrożeń dla działalności zaliczonych do II kategorii zagrożeń, określony w § 2 pkt 3 projektu rozporządzenia, spełnia wymagania dla zakresu analizy prowadzonej dla działalności kategorii III oraz, w przypadku działalności polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego zawiera analizę bezpieczeństwa, która spełnia wymagania określone w art. 36d ust. 3 ustawy. Dodatkowym wymaganiem dla działalności zaliczonych do kategorii I zagrożeń, określonym w § 2 pkt 4 projektu rozporządzenia, jest szczególne uwzględnienie zagrożeń dla ludzi i środowiska poza terenem jednostki organizacyjnej. Wymagania określone w omawianym paragrafie są realizacją postanowień określonych w dokumencie Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej „Preparedness and Response for a Nuclear or Radiological Emergency (General Safety Requirements No. GSR Part 7)”, a także realizują wymagania zawarte w załączniku XI dyrektywy Rady 2013/59/Euratom z dnia 5 grudnia 2013 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego oraz uchylającej dyrektywy 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom.

Przepis § 3 projektu rozporządzenia określa zakres analizy zagrożeń dla terenu województwa, przygotowywanej przez wojewodę. W powyższej analizie wojewoda bierze pod uwagę wnioski z analizy zagrożeń przygotowanej przez jednostki organizacyjne prowadzące działalności związane z narażeniem na promieniowanie jonizujące na terenie województwa, ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia i maksymalnych potencjalnych skutków oraz możliwości przeciwdziałania skutkom zdarzeń radiacyjnych mogących wynikać z działalności kategorii IV prowadzonej na terenie województwa oraz działalności kategorii I prowadzonej w sąsiedztwie terenu województwa, a także w sytuacji zdarzenia radiacyjnego spowodowanego przez nieznanego sprawcę np. poprzez wykrycie porzuconej substancji promieniotwórczej. Wymagania określone w omawianym paragrafie są realizacją standardów określonych w dokumencie Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej „Preparedness and

Response for a Nuclear or Radiological Emergency (General Safety Requirements No. GSR Part 7)”, a także realizują wymagania zawarte w załączniku XI dyrektywy Rady 2013/59/Euratom z dnia 5 grudnia 2013 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego oraz uchylającej dyrektywy 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom.

Wymagania dotyczące zakresu analizy zagrożeń dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych, określone w § 4 projektu rozporządzenia, obejmują uwzględnienie wniosków z analiz zagrożeń dokonywanych przez wojewodów oraz kierowników jednostek organizacyjnych wykonujących działalność zakwalifikowaną do kategorii I zagrożeń, wraz z oceną prawdopodobieństwa wystąpienia i maksymalnych potencjalnych skutków oraz możliwości przeciwdziałania skutkom poważnych zdarzeń radiacyjnych mogących wynikać z działalności zakwalifikowanej do V kategorii zagrożeń zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy (działalności z obiektami jądrowymi prowadzone poza granicami kraju). Przedmiotowy paragraf realizuje swoim zakresem wymagania określone w załączniku XI dyrektywy Rady 2013/59/Euratom z dnia 5 grudnia 2013 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego oraz uchylającej dyrektywy 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom, a także dokumencie Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej „Preparedness and Response for a Nuclear or Radiological Emergency (General Safety Requirements No. GSR Part 7)”.

Dodatkowym wymaganiem, zawartym w § 5 projektu rozporządzenia, jest konieczność objęcia analizą zagrożeń zdarzeń będących skutkiem aktu sabotażu lub innych celowych działań. Przepis nie ma zastosowania w sytuacji kiedy taka analiza prowadzona będzie w osobnym postępowaniu, którego wynikiem jest dokument niejawnny.

Przepis § 6 projektu rozporządzenia określa formę przedstawiania wniosków z analizy zagrożeń w formacie przyjętym dla ocen ryzyka na potrzeby zarządzania kryzysowego. Przyjęte rozwiązanie pozwala na zachowanie spójności przygotowywanych na podstawie przedmiotowych przepisów dokumentów z planami zarządzania kryzysowego sporządzanymi w oparciu o wymagania ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2019r. poz. 1398).

W § 7 projektu rozporządzenia przewidziano, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od jego ogłoszenia.

Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji dokonuje wdrożenia dyrektywy Rady 2013/59/Euratom z dnia 5 grudnia 2013 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego oraz uchylającej dyrektywy 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (Dz. Urz. UE L 13 z 17.01.2014, str. 1 i Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2016, str. 69).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”, Biuletynie Informacji Publicznej Państwowej Agencji Atomistyki oraz na stronie internetowej Państwowej Agencji Atomistyki, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Departamentu Prawnego
Państwowej Agencji Atomistyki
Piotr Korzecki
2020-02-27

DYREKTOR
Centrum do Spraw Zdarzeń Nuciacyjnych
PAŃSTWOWA AGENCJA ATOMISTYKI
Monika Skotniczna